

Catholic Charismatic Renewal International
Service

3. S MARIJOM U GORNJOJ SOBI U IŠČEKIVANJU DUHA SVETOGA

U Djelima apostolskim, nakon što je naveo imena jedanaestorice apostola, autor nastavlja ovim riječima: „Svi oni bijahu jednodušno postojani u molitvi sa ženama, i Marijom, majkom Isusovom, i braćom njegovom.” (Djela 1: 14).

Prije svega potrebno je pružiti određena pojašnjenja kako bi se izbjegla stjecanja pogrešnih dojmova. U gornjoj prostoriji, kao i na Kalvariji, Marija se spominje zajedno s nekim ženama. Prema tome, moglo bi se činiti kako je ona tamo kao jedna od njih, na jednakoj razini. Ali čak i ovdje kvalifikacija 'majka Isusova', koja slijedi nakon spominjanja njezina imena, mijenja sve i stavlja Mariju na posve drugu razinu (poziciju), koja je ne samo viša od ostalih žena, nego i od samih apostola.

Što zapravo znači da je Marija tamo prisutna kao Isusova majka? To znači da je Duh Sveti, onaj koji treba doći, "Duh njezinog sina"! Između nje i Duha Svetoga postoji stvarna i neuništiva veza, a to je Isus kojeg su stvorili zajedno. U molitvi vjerovanja za Isusa se kaže da je "začet Duhom Svetim" i da je uzeo tijelo "od Djevice Marije".

Marija, dakle, u gornjoj dvorani ne predstavlja samo jednu od žena, premda izvana ni po čemu nije bila drugačija od ostalih, niti je činila bilo što da bi se isticala od ostalih.

Marija, koju smo pod križem prepoznali kao Majku Crkve, ovdje nam se, u Gornjoj prostoriji, nalazi u ulozi njezine kume. Jake i samopouzdanе kume. Kako bi mogla preuzeti i obavljati svoju ulogu, kumom može biti ona osoba koja je već osobno primila krštenje. Marija je to bila: krštena Duhom sada je držala Crkvu na njezinom krštenju Duhom.

Marija, koja nam je u Djelima predočena kao ona u nepokolebljivoj molitvi u iščekivanju Duha Svetoga, ista je ona Marija koju nam evanđelist Luka predstavlja na početku svoga Evanđelja kao onu na koju je sišao Duh Sveti. Neki elementi upućuju na blisku usporedbu između ta dva događaja; silaska Duha Svetoga na Mariju tijekom Navještenja i Njegova izljeva na Crkvu na Pedeseticu, kako zbog paralelnosti koju traži evanđelist, tako i zbog objektivne sličnosti između te dvije situacije.

Mariji je Duh Sveti obećan kao "sila Svevišnjega" koja će "sići" na nju (Lk 1,35); apostolima je jednako obećan kao "sila" koja je "poslana" na njih "odozgor" (Lk 24:49; Djela 2: 8). Jednom kada je primila Duha Svetoga, Marija počinje nadahnutim jezikom naviještati (megalynei),

Catholic Charismatic Renewal International
Service

velika djela (megala) koja joj Gospod učini (usp. Lk 1: 46-49); jednako tako, apostoli, primivši Duha Svetoga, počinju različitim jezicima razglašavati veličanstvena djela (megaleia) Božja (usp. Dj 2,11). I Drugi vatikanski sabor također povezuje ova dva događaja kada kaže da u gornjoj sobi mi vidimo Mariju kako moli za dar Duha koji je nju samu već osjenio u Navještenju.

“Duh Sveti sići će na te i sila će te Svevišnjega osjeniti.” (Lk 1,35). Svi oni kojima je Marija poslana, nakon ovog silaska Duha, i sami su bili dotaknuti ili potaknuti Duhom Svetim (usp. Lk 1,41; 2, 27). To je svakako Isusova prisutnost koji zrači Duhom, ali Isus je u Mariji i djeluje preko nje. Ona djeluje poput kovčega ili hrama Duha, kao što i slika oblaka koji ju je pokrio svojom sjenom sugerira. Zapravo, podsjeća na blistavi oblak koji je u Starom zavjetu bio znak prisutnosti Boga ili Njegova dolaska u šator (usp. Es 13,22; 19,16).

Crkva je uzela ovu objavljenju činjenicu i stavila je u središte svog simbola vjere. Od kraja drugog stoljeća, fraza prema kojoj je Isus "začet po Duhu Svetom, rođen od Marije Djevice" potvrđena je i u takozvanom apostolskom vjerovanju. Na Ekumenskom saboru u Carigradu 381. godine - onom koji je definirao božanstvo Duha Svetoga - uvršten je također i u Nicejsko-carigradsko vjerovanje članak u kojem čitamo o Kristu koji se „utjelovio po Duhu Svetom od Marije Djevice“.

Stoga je to pitanje vjere prihvaćeno od strane svih kršćana, i istočnih i zapadnih, i katoličkih i protestantskih. Ono je sigurna baza i nije neznatno pronaći jedinstvo kršćana oko Majke Božje. Čini se kako je Marija vezana za Duha Svetoga objektivnom, osobnom i neuništivom vezom: osobom Isusa kojega su zajedno stvorili bez obzira na različite doprinose koje je svaki od njih imao u tom procesu. Da bi Marija i Duh Sveti bili odvojeni, potrebno je razdijeliti samoga Krista u kojem su se njihova različita djelovanja materijalizirala i objektivizirala zauvijek.

Isus je ujedinio Mariju i Duha Svetoga više nego što je i jedan sin ujedinio oca i majku zajedno. Ako svako dijete svojim jednostavnim postojanjem svjedoči da su mu otac i majka bili sjedinjeni bar na trenutak po tijelu, Isusovo postojanje kao sina svjedoči da su se Duh Sveti i Marija sjedinili 'po Duhu' pa samim time su sjedinjeni na neuništiv način. U nebeskom Jeruzalemu uskrsli Isus ostaje onaj koji je "začet po Duhu Svetom od Djevice Marije". I u Euharistiji primamo onoga koji je "začet po Duhu Svetom od Djevice Marije".

Marija kao prvi karizmatik u Crkvi

Nakon Isusa, Marija je najveći karizmatik u povijesti spasenja. Ne u smislu da je posjedovala najveći broj karizmi. Naprotiv, izvana se čini kako je imala malo karizmi. Kakva je čuda Marija izvela? Za apostole se kaže da je čak i njihova sjena liječila bolesne (usp. Dj 5:15). Uz Mariju

Catholic Charismatic Renewal International
Service

se ne vežu nikakva čuda, niti bilo kakva čudesna ili senzacionalna djela. Ona je najveći karizmatik jer je u njoj Duh Sveti postigao najuzvišenije od svih čudesnih djela koja su sva potekla od Marije; ne riječ mudrosti, ne spoznaja, ne vizija, ne san, ne proroštva nego sam Mesijin život – izvor svih karizmi, onaj od koga smo primili 'milost na milosti' (Iv 1,16)!

Neki drevni oci ponekad su Mariji pripisivali titulu proročice posebno imajući na umu njezin Veliča, ili pogrešno primjenjujući Izaiju 8, 3 na nju. No, tehnički gledano, Marija nije bila u rangu proroka. Prorok je onaj koji govori u Božje ime; Marija nije govorila u ime Boga. Ona je gotovo uvijek šutjela. Ako je ona prorok, onda je to u novom i uzvišenom smislu: u smislu da je tiho "izgovorila" samu Riječ Božju dajući joj rođenje.

Ono što je Duh Sveti učinio u Mariji nije jednostavan slučaj proročke inspiracije nego se može i mora smatrati karizmom – I to kao najveća karizma ikada dodijeljena ljudskom biću koje nadmašuje svakog hagiografa nadahnutog ili potaknutog Duhom da govore u ime Božje (usp. 2Pt 1: 21). Zapravo, što je "karizma"? I što je njezina definicija? Sveti Pavao definira ga kao » očitovanje Duha na korist« (1 Kor 12,7). Koje je očitovanje Duha bilo tako jedinstveno kao Marijino i koje je očitovanje Duha bilo korisnije za „opće dobro“ od Marijina božanskog majčinstva?

Postavljajući Mariju u tako intiman odnos s Duhom, najprije u Utjelovljenju, a zatim, na drugačiji način, također na Pedesetnicu, Luka je predstavlja, u skladu sa svojim općom koncepcijom koju ima o djelovanju Duha, kao pneumatsko stvorenje par excellence, koje djeluje pod utjecajem Duha, i kao mjesto ispoljavanja Božje stvaralačke moći. Sve ovo, međutim, ne smije nas navesti da pomislimo kako između Marije i Duha Svetoga postoji samo objektivni i operativni odnos, koji ne dira u najintimniju sferu osobe, s njezinim emocijama i osjećajima. Marija nije bila samo "mjesto" u kojem je Bog djelovao. Bog ne tretira ljude kao mjesta, nego kao ljude, to jest kao suradnike i sugovornike.

Luka je vrlo dobro svjestan trezvene opijenosti koju Duh Božji provocira svojim djelovanjem. On ju ističe u Isusovom životu koji je jednog dana "uskliknuo" u Duhu Svetom (usp. Lk 10,21); prepoznaje ju i u apostolima koji su, primivši Duha, počeli govoriti u jezicima i tako su neobično djelovali da su neki bili zavedeni misleći kako su pijani od slatkog vina (vidi Djela 2: 13). Naposljetku, on ju primjećuje i kod Marije, koja se nakon silaska Duha žuri vidjeti Elizabetu i počinje pjevati Veliča, u kojem izražava svo svoje oduševljenje.

Sv. Bonaventura, mistik koji je poznao takve učinke djelovanja Duha Svetoga, opisuje Mariju u tom trenutku:

“Na nju se spustio Duh Sveti kao božanska vatra koja je zapalila njezin um i posvetila njezino tijelo, dajući joj najsavršeniju čistoću [...]. Oh, da ste u nekoj mjeri mogli osjetiti koliko je

CHARIS

Catholic Charismatic Renewal International
Service

velika vatra bila koja je sišla s neba, kakvo osvježanje je donijela, kakvo olakšanje, koje uzdignuće Djevice Marije, koje oplemenjivanje čovječanstva, koliko susretljivosti Božanskog Veličanstva! [...] Mislim da biste i vi zapjevali sa slatkim glasom, zajedno s blagoslovljenom Djevicom, tu svetu pjesmu 'Veliča duša moja Gospodina' i igrajući i radujući se zajedno s proročkim djetetom slavili čudesno Djevičino začće”.

Čak i Luther, u svom komentaru na Veliča, pripisuje Hvalospjev Marijin izvanrednom djelovanju Duha Svetoga. Piše: "Kako bismo mogli dobro razumjeti ovu svetu pjesmu hvale, valja napomenuti da blažena Djevica Marija govori iz vlastitog iskustva, budući da je bila prosvijetljena i naučena od Duha Svetoga jer nitko ne može ispravno razumjeti Boga ili Riječ Božju osim ako mu to nije dano izravno od Duha Svetoga. Ali primanje ovog dara od Duha Svetoga znači proživjeti ga, osjećati ga; Duh Sveti kao školu koristi iskustvo, osim u slučaju kada ništa nije naučeno doli riječi i govora. Stoga, sveta Djevica, iskusivši u sebi da Bog u njoj čini velike stvari, biva poučena od Duha Svetoga toj bogatoj umjetnosti i mudrosti da bez obzira koliko god neznatni, siromašni i prezreni bili, Bog je taj Gospodin koji je zadovoljan uzvisiti neznatne i spustiti ono što je gore.'

Marija je živi primjer te 'trijezne opijenosti Duhom'. Na prvom povijesnom susretu Katoličke karizmatске obnove s institucionalnom Crkvom u Bazilici Sv. Petru 1975. godine, nakon što je završio čitanje pisanog govora, Pavao VI. je citirao retke himna sv. Ambrozija 'pijmo s radošću trijezno obilje Duha' (Laeti bibamus sobriam profusionem Spiritus), i rekao kako bi to moglo postati geslom Karizmatске obnove.

Marija kao model CHARIS

Drugi vatikanski sabor popularizirao je izraz drag crkvenim ocima koji se odnosi na Mariju kao na "Lik Crkve"; kao njezin uzor i majku. Želio bih naglasiti kako je Marija, u posebnom smislu, model CHARIS-a. Sama riječ "charis" odnosi se na nju, "puna milosti" (kecharitomene, NdT). Ali i ne samo zbog ovoga. Marija je ona koja je, primivši i iskusivši u sebi moć Duha tijekom Navještenja, sebe na Pedesetnicu stavila na raspolaganje učenicima tako da i oni prime isti dar i istu "moć odozgo".

I to je upravo ono što Sveti Otac i Crkva žele da CHARIS bude: oruđe koje, poput Marije, nema pravnu ili ministarsku moć, nego je samo u ulozi skromnog služenja i pratnje. 'Mjesto' gdje se oni koji su iskusili struju milosti nove Pedesetnice stavljaju u službu drugima u Crkvi, tako da i oni mogu imati isto obnavljajuće iskustvo. 'Mjesto' gdje oni koji su besplatno primili, besplatno daju.

Budući da smo u mjesecu svibnju posvećenom Djevici, predlažem posebnu molitvu koja nam omogućuje da budemo 's Marijom u gornjoj sobi čekajući Duha Svetoga.' To je krunica kojom

Catholic Charismatic Renewal International
Service

u 'otajstvima' zazivamo veliku prisutnost Duha Svetoga u povijesti spasenja, a s desecima 'Zdravo Marija' molimo da, uz Djevičin zagovor, i mi iskusimo plodove Duha u nama. Predlažem neke od mogućih zaziva otajstava:

1. U prvom otajstvu razmatramo Duha Svetoga u djelu stvaranja. 'U početku stvori Bog nebo i zemlju. Zemlja bijaše pusta i prazna; tama se prostirala nad bezdanom i duh Božji lebdio je nad vodama.' (Post 1: 1-2). Molimo Duha Svetoga koji je na početku svijeta razdvojio svjetlo od tame, vode od zemlje i preobrazio kaos u svemir, da to isto čudo ponovi i u današnjem svijetu, u Crkvi i u našoj duši, donoseći jedinstvo tamo gdje je nesloga, svjetlo tamo gdje je tama, stvarajući u nama 'novo srce'. (Oče naš, deset od Zdravo Marija i Slava Ocu, kao i obično).
2. U drugom otajstvu razmatramo Duha Svetoga u otkrivenju. "nego su Duhom Svetim poneseni ljudi (proroci) od Boga govorili." (2. Petrova 1: 21). Molimo Duha Svetoga za "razumijevanje Božje riječi". Inspirirano od Boga, Sveto pismo "odiše" Boga, "Izlučuje" ga. Molimo da budemo u stanju prepoznati sebe u Božjoj Riječi, Njegovu živu volju za nas u svim okolnostima života. Tražimo da, poput Marije, sve Božje riječi znamo "prihvatiti i razmatrati u našem srcu".
3. U trećem otajstvu razmatramo Duha Svetoga u utjelovljenju: 'Nato će Marija anđelu: »Kako će to biti kad ja muža ne poznajem?« Anđeo joj odgovori: »Duh Sveti sići će na te i sila će te Svevišnjega osjeniti. Zato će to čedo i biti sveto, Sin Božji.' (Lk 1, 34-35). Prečesto se pitamo pred kušnjom ili nečim novim što Bog traži od nas: 'Kako će se to dogoditi? Ne poznajem čovjeka', nemam sposobnosti u sebi, to nadilazi moju snagu ... Božji odgovor je uvijek isti: 'primit ćete snagu Duha Svetoga koji će sići na vas' (Djela 1: 8). Tražimo od Duha Svetoga da kao što je oblikovao čovječstvo Krista u utrobi Djevice Marije i putem nje ga darovao svijetu, da ga isto tako oblikuje u nama i da nam da snage da ga navjestimo svojoj braći.
4. U četvrtom otajstvu razmatramo Duha Svetoga u Isusovu životu: "Kad se krstio sav narod, krstio se i Isus. I dok se molio, rastvori se nebo, siđe na nj Duh Sveti u tjelesnom obličju, poput goluba" (Lk 3,21-22). Duh Gospodnji na meni je jer me pomaza! On me posla blagovjesnikom biti siromasima (Lk 4:18). Isus je u krštenju pomazan kao kralj, prorok i svećenik. U njemu se Duh Sveti skupio kao parfem u alabasternoj posudi (sv. Ignacije Antiohijski) i "navikao se živjeti među ljudima" (Sv. Irenej). Na križu je razbijena alabasterna posuda njegove ljudskosti, a miris njegovog Duha izlio se u svijet. Putem Marijina zagovora molimo obnovu proročkog, kraljevskog i svećeničkog pomazanja koje smo primili krštenjem. Molimo te da nam pomogneš razbiti staklenu posudu naše ljudskosti i našeg "Ja", kako bismo mogli širiti "ugodni Kristov miris" u svijetu.

Catholic Charismatic Renewal International
Service

5. U petom otajstvu razmatramo Duha Svetoga u životu Crkve. "I pokažu im se kao neki ognjeni razdijeljeni jezici te siđe po jedan na svakoga od njih. Svi se napuniše Duha Svetoga" (Dj 2, 3-4). "Obećanje Očevo »koje čujete od mene: Ivan je krstio vodom, a vi ćete naskoro nakon ovih dana biti kršteni Duhom Svetim«. " (Dj 1:5). Od tog dana sve u Crkvi živi i prima snagu od Duha Svetoga: sakramenti, Riječ, institucije. Duh Sveti je za Kristovo tijelo, koje je Crkva isto ono što je duša za ljudsko tijelo "(Sveti Augustin). Molimo da se po zagovoru Djevice Majke mnogi danas otvore kako bi primili obnavljajuću milost krštenja u Duhu.

Uz kronicu Duhu, izmolimo i litanije Duhu Svetom. Sjetimo se različitih naslova Duha Svetoga: Duh svetosti, Duh mira, Duh radosti, Duh poniznosti, Duh pomirenja, Duh Kristov, itd. Ako nas se mnogo okupilo na molitvi, svatko može izgovoriti naziv koji je blizak njegovom ili njezinom srcu, a svi zajedno mogu odgovoriti: "Dođi na nas!".

Fra Raniero Cantalamessa O.F.M Cap.

Crkveni asistent CHARIS-a